

Pfv.IV.20.402/2014/7.szám

A Kúria a Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mester Csaba ügyvéd) által képviselt I. rendű, II. rendű felpereseknek a Dr. Hány Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hány Tibor ügyvéd) által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 6.P.21.293/2011. számon megindított és a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.409/2013/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a II. rendű alperes által 63. sorszám alatt, illetve az I. és II. rendű felperesek által Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívüli helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja akként, hogy megállapítja, hogy a 2011. április 20-án elektronikus úton továbbított levélben szereplő azon valótlan tényállítással, hogy „Cégünk nevében 2010. december elején a vele kötött bérleti szerződést a felhalmozott jelentős bérleti díj- és közműtartozások miatt felmondta” az I. rendű felperes jóhírnevét az I. rendű alperes is megsértette, illetve azon valótlan tényállítással, hogy .. a .. 50 %-os tulajdoni hányadának térítés nélküli átadásakor vállalt azt a kötelezettségét, hogy a felhalmozott tartozásait kiegyenlíti, nem teljesítette, az I. rendű alperes is megsértette a II. rendű felperes jóhírnevét.

A Kúria az I. rendű alperest is eltiltja a további jogsértéstől.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint eljárási illetéket a II. rendű felperes, illetve a le nem rótt 930.000

(kilencszázharmincezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket az I.-II. rendű felperesek egyetemlegesen kötelesek külön felhívásra az államnak megtéríteni.

A peres felek a felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítéletben megállapított tényállás értelmében a .. szám alatti ingatlan a II.r. alperesi cég tulajdonát képezi, amely cégnek I.r. alperes a törvényes képviselője. A .. és a II.r. alperes 2008. november 26-án létrehozta az I.r. felperesi céget, amelynek a II.r. felperes volt az ügyvezetője. Az I.r. felperes a .. szám alatti ingatlanban egészségcentrumot működtetett oly módon, hogy az ingatlan használatára a II.r. alperessel bérleti szerződést kötött. Az egészségcentrumban gyógyszertár üzemel és szakorvosok magánrendelést tartanak.

A szerződő felek között nézeteltérések alakultak ki. A II.r. alperes 2010. július 5-én eladta az I.r. felperesi társaságban lévő üzletrészt a II.r. felperesnek, aki egyidejűleg vállalta, hogy az I.r. felperest terhelő 2009. szeptember 1. napjától 2010. július 30. napjáig esedékes 2.800.000 forint összegű felgyülemlett bérleti és közüzemi díjtartozást megfizeti. Erre az esetre a szerződésben a II.r. alperes eltekintett volna a bérleti szerződés szerinti 960.000 forint összegű kötbérigény érvényesítésétől. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy az I.r. felperes és a II.r. alperes közötti bérleti szerződést változatlan tartalommal fenntartják.

Ugyanezen a napon a felperesek, a .. I. r. felperes és a II.r. felperes édesanyja, .. egy másik megállapodást is kötött, mely szerint a .. az I.r. felperes gazdasági társaságban meglévő üzletrészt eladta a II.r. felperesnek és a II.r. alperessel szemben fennálló 33.000.000 forint összegű követelését a II.r. felperes javára engedményezte. Az üzletrész átruházási szerződés alapján a II.r. alperes 2010. augusztus 15. napján egy 5.871.708 forint összegű számlát adott ki az I.r. felperes felé, amely már magában foglalta a 2.800.000 forintos hátralékos bérlet- és közüzemi díjat, valamint a 2010. augusztusi bérleti díjat. Az I.r. felperes ez utóbbi számlát két részletben egyenlítette ki: 5.000.000 forintot a számla kiállítása előtt, míg a további összeget mintegy két héttel később utalta át.

Az I.r. alperes által képviselt II.r. alperes szintén az I.r. alperes által képviselt ..-vel szerződést kötött 2010. november 1-jén arra vonatkozóan, hogy a II.r. alperes a ..-re engedményezi a

.. szám alatti ingatlan használatára kötött bérleti szerződésben meghatározott közüzemi költségek és bérleti díjak számlázását a II.r. alperes ellen indult végrehajtási eljárás végleges lezárásáig, egyúttal a II.r. alperes működését átadta a ..-nek. Ennek alapján 2010. november 16-án, majd 2010. december 15-én az .. ingatlanra vonatkozó bérleti díjról és közüzemi díjról szóló számlákat a .. állította ki, azokat az I.r. felperes 2011. januárjában kapta meg.

2010. december 3-án a II.r. alperes a rendes felmondás jogát gyakorolva írásban felmondta a bérleti szerződést hat hónapos határidővel és ezt 2010. december 8-án közölte az I.r. felperessel. 2010. január 10-én a II.r. alperes arról tájékoztatta az I.r. felperest írásban, hogy amennyiben a bérbeadó személyében bekövetkezett jogutódlás alapján kibocsátott számlákat a .. felé kiegyenlíti, a felmondást visszavonja. Mindezekre figyelemmel az I.r. felperes 2011. január 26-án, 2011. január 31-én és 2011. február 16-án egyenként 1.200.000 - 1.200.000 - 1.200.000 forint összegben fizetett bérleti és közüzemi díjtartozást a ..-nek. A II.r. alperes a felmondást nem vonta vissza. A bérleti szerződés felmondásának tényét a II.r. felperes az általa képviselt I.r. felperes gazdasági társasággal szerződéses jogviszonyban álló, az Egészségcentrumban rendelőket üzemeltető orvosokkal és alkalmazottakkal nem közölte, sőt volt olyan orvos, akivel a felmondást követően kötött bérleti, illetve munkaszerződést.

Az Egészségcentrumban a kialakult helyzetről különböző pletykák terjedtek, bizonytalanság alakult ki, ezért többen azzal fordultak az I.r. alpereshez, hogy a kialakult helyzetről részükre adjon tájékoztatást. Ezt követően az I.r. alperes a II.r. alperes képviselőjében eljárva 2011. április 20-án elektronikus levelet küldött a .. képviselőinek. A levélben alkalmazott megszólítás: „Tisztelt Doktor Nők, Doktor Urak, Munkatársak!” volt. Az alperesek kinyilvánították, hogy a levéllel tájékoztatást kívánnak adni az Egészségcentrum Dolgozóinak. A levélben többek között szerepelt, hogy a .. tulajdonosai között nézeteltérés alakult ki, amely oda vezetett, hogy a Kft-ből kifizették az 1/3 tulajdoni hányadot birtokló ..t, ezzel egyidejűleg lemondtak a ..-ben lévő üzletrészükről a II.r. felperes javára. A levél közölte, hogy a .. az 50 %-os tulajdoni hányadát ugyancsak térítés nélkül átadta a II.r. felperesnek azzal, hogy az addig felhalmozott tartozásait kiegyenlíti. Erről a levél azt közölte: sajnos ez nem történt meg, így nem volt más lehetőségük, mint felmondani a bérleti szerződést. Közölték : a .. gyakorlatilag vagyonnal nem rendelkező cég. „A hat hónapos felmondási idő június első napjaiban lejár, tehát attól kezdődően további bérleti jogviszonnyal nem rendelkezik, ebből tehát levonhatják mindazt a következtetést, ami az Önök eddigi tevékenységét érinti.” A levél kifejti azt, hogy a II.r. alperesnek alapvető érdeke, hogy egy jelentős értékű beruházás továbbra is

működjön, a .. megmaradt tulajdonosaival a cég változatlanul felhőtlen kapcsolatokat ápol, „de ..el a későbbiek során nem kívánunk semmilyen formában együttműködni, hiszen eddig sem a szóbeli, sem az írásbeli ígéreteit nem tartotta be”. A levél befejező részében a II.r. alperes képviselőjében eljáró I.r. alperes kifejezi azon reményét, hogy az épületben tevékenykedő orvosvállalkozások továbbra is folytatni kívánják tevékenységüket, ennek megvalósítása érdekében a II.r. alperes kezdeményezéseket tett.

A ..-nél az elektronikus levelet kinyomtatták és az eljutott az Egészségcentrumban praktizáló orvosokhoz, alkalmazottakhoz. 2011. májusában az I.r. alperes a II.r. alperes képviselőjében részt vett egy megbeszélésen, ahol személyesen tájékoztatta a megjelent orvosokat és munkavállalókat az I.r. felperessel kötött bérleti szerződés felmondásáról, valamint az Egészségcentrum további működésével kapcsolatos elképzeléseiről.

2011. május 25-én az I.r. felperes részéről írásban közölték a ..-vel, hogy jogviszonyban nem állnak, így a Kft. által kiállított számlákat a továbbiakban nem kívánják megfizetni, sőt felhívta a ..-t a korábbi számlák alapján kifizetett összegek visszatérítésére. A bérleti szerződés megszűnését követően az I.r. felperes gazdasági társaságként tevékenységét nem folytatta, vagyont elveszítette, a működése során felhalmozott veszteségeit tulajdonosi kölcsönből finanszírozta. A .. a .. I.r. felperes ellen a bérleti díjak és a közüzemi díjtartozások megfizetése iránt pert indított a Zalaegerszegi Törvényszék előtt, ahol a per 4.G.40.180/2011. szám alatt volt folyamatban. Ebben a perben a .. követelését elutasították.

A felperesek úgy ítélték meg, hogy az elektronikus levélben foglalt egyes megállapításokkal az I.-II.r. alperesek megsértették az I.-II.r. felperesek személyiségi jogait. Ennek megfelelően módosított keresetükben annak megállapítását kérték a bíróságtól, hogy az alperesek a levélben írtakkal megsértették a felperesek jóhírnevét. A felperesek szerint nem állt fenn bérleti díj-, illetve közüzemi díjtartozásuk a II.r. alperes irányában. Nem valós annak állítása, hogy az I.r. felperes vagyonnal nem rendelkező vállalkozás lett volna, illetve az sem valós, hogy a II.r. felperes nem teljesítette volna szóban, illetve írásban tett ígéreteit. A felperesek kérték az alperesek elégtételadásra kötelezését oly módon, hogy ismerjék el a jogsértés tényét és fejezzék ki sajnálkozásukat a megállapított jogsértések tekintetében. A felperesek álláspontja szerint az alperesek jogsértő magatartásukkal a felperesi vállalkozás és vezetőjének személyét teljességgel ellehetetlenítették, ezzel számukra súlyos kárt okoztak. A felperesek ezért szubjektív jogkövetkezményt igényeltek, egyetemlegesen felperesenként 5.000.000 - 5.000.000 forint nem

vagyoni kártérítés megfizetésére kérték egyetemlegesen kötelezni az alpereseket.

Az alperesek a kereset teljes elutasítását kérték. Az I.r. alperes előadta: kizárólag a II.r. alperes képviselőjeként járt el mind a levél megírásakor, mind a szóbeli tájékoztatás alkalmával. Álláspontja szerint a II.r. alperes nevében kizárólag az Egészségcentrum alkalmazottainak adott objektív tájékoztatást. Mindkét alperes álláspontja az volt, hogy a vitatott kitételek valós tényállításokat tartalmaznak és ezt bizonyítani is tudják. Álláspontjuk szerint a levéllel okozati összefüggésben a felpereseknél kár nem keletkezett, így a nem vagyoni kártérítés iránti igény önmagában is megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének részben adott helyt. Megállapította: a II.r. alperes a 2011. április 20-án írt elektronikus levélben szereplő azon állítással, hogy a bérleti szerződés felmondásának oka a felhalmozott jelentős bérleti díj és közműtartozások lettek volna, megsértette az I.r. felperes jóhírnevét, illetve azon állítással, hogy a II.r. felperes a II.r. alperes 50 %-os tulajdoni hányadának térítés nélküli átvételekor olyan kötelezettségeket vállalt (felhalmozott tartozások kiegyenlítése), amelyeket nem teljesített, megsértette a II.r. felperes jóhírnevét. Az elsőfokú bíróság a II.r. alperest eltiltotta a további jogsértéstől, valamint kötelezte, hogy 15 napon belül a megállapított jogsértések tényét elismerő és emiatt sajnálkozását kifejező nyilatkozatot juttasson el a felperesekhez. Kötelezte továbbá a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek egyenként 300.000 - 300.000 forintot, annak 2011. június 1. napjától és a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát. Összességében a felpereseket kötelezte arra, hogy fizessenek meg az I., illetve a II.r. alperesnek 353.315 forint, illetőleg 219.965 forint perköltséget. A le nem rótt 600.000 forint elsőfokú eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy abból 564.000 forintot az I.-II.r. felperesek egyetemlegesen, 36.000 forintot pedig a II.r. alperes fizessen meg az államnak, külön felhívásra.

Az első fokú ítélet az I.r. alperessel szemben a keresetet arra hivatkozással utasította el, hogy az I.r. alperes nem magánszemélyként, hanem a II.r. alperes képviseletében járt el, így részéről a felperesekkel szemben semmilyen személyiségi jogilag értékelhető magatartás nem történt.

Az elsőfokú bíróság a valóság bizonyítása körében a tartozások fennállása tekintetében szakértői bizonyítást rendelt el. A kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján megállapította, hogy a bérleti szerződés felmondásakor az I.r. felperesnek bérleti díj tartozása a kérdéses ingatlan vonatkozásában nem állt fenn. A szakértő arra a megállapításra jutott, hogy az I.r. felperes 2011.

évi eredménye negatív volt, a társaság a vagyont elvesztette. A Zalaegerszegi Törvényszék előtt folyamatban volt per adatai alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II.r. felperes 2010. augusztus 15. napjáig kifizette a 2.800.000 forintos bérleti díj és közüzemi díjhátralékot, így ezzel szemben a levél valótlan tényállítást tartalmazott. A II.r. felperesre vonatkozó további kitételről az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás, ezért a valóság bizonyítása nem lehetséges.

A nem vagyoni kártérítés iránti igény tekintetében az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a megállapított jogsértések alkalmasak voltak arra, hogy az I.r. felperest a vele szerződéses jogviszonyban álló vállalkozások, míg a II.r. felperest a kollégái előtt kedvezőtlen színben tüntesse fel és az üzleti szakmai viszonyt ezáltal gyengítse. Arra viszont nem talált bizonyítékot az elsőfokú bíróság, hogy a II.r. felperes orvosi karrierjének ellehetetlenülését, erkölcsi hitelének megroppanását az alperesek magatartása okozta volna. A bíróság a II.r. felperes terhére értékelte azt, hogy megítélése szerint a II.r. felperes sem a tőle elvárható módon járt el akkor, amikor a bérleti szerződés felmondásáról nem tájékoztatta az Egészségcentrumban dolgozó orvosokat, illetve alkalmazottaikat, sőt újabb szerződéseket kötött már a felmondást követően. Mindezen körülmények mérlegelésével állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét felperesenként 300.000 - 300.000 forintban, ezt meghaladóan a nem vagyoni kártérítés iránti igényt elutasította.

Az I.-II.r. felperesek, valamint a II.r. alperes fellebbezései folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az I. és II.r. felperest, hogy az I.r. alperesnek és a II.r. alperesnek fizessenek meg egyenként különböző összegű másodfokú eljárási költséget. A jogerős ítélet kötelezte az I. és II.r. felpereseket, valamint a II.r. alperest, hogy a le nem rótt fellebbezési illetéket az államnak fizessék meg. A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényeket helyesen állapította meg és a megállapított tényekből helyes következtetést vont le és érdemi döntését is megalapozottnak találta. A jogerős ítélet is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I.r. alperes az ügyben a II.r. alperes képviselőjeként a II.r. alperes működési körén belül járt el, amikor ügyvezetőként aláírta a jogsértő tartalmakat is tartalmazó tájékoztató levelet. A jogerős ítélet kifejtette: nincs jelentősége annak, hogy az I.r. alperesnek a II.r. felperessel milyen egyéb személyes konfliktusa van vagy volt, továbbá a cégszerű aláírás hiánya nem zárja ki, hogy az I.r. alperes a II.r. alperes képviselőjeként járt el. A levélben leírtakat a jogerős ítélet a II.r. alperes, mint tulajdonos tájékoztatójaként értékelte, és a szóbeli tájékoztató is a II.r. alperes nevében történt. A szóbeli tájékoztató tartalmát illetően a

jogerős ítélet is arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ott pontosan elhangzottak rekonstruálására a rendelkezésre álló adatok nem voltak elegendőek. A meghallgatott tanúk közül az ott történekről többen, egymástól eltérő módon nyilatkoztak. A szóbeli tájékoztató elsődleges céljaként a tanúk többsége az intézmény működésének folytatásáról szóló tájékoztatóra emlékezett. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felmondás körülményeire vonatkozóan nem hordoz sértő tartalmat annak közlése, hogy a II.r. felperes ígérete ellenére tartozásait nem egyenlítette ki és ezért volt szükség a felmondásra. Ennek indokaként rögzítette: a II.r. alperes a rendes felmondás jogával akkor is élhetett, ha annak indoka az volt, hogy véleménye szerint bérleti díjjal tartozik a bérlő. Összességében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a „tartozásait nem egyenlítette ki” fordulat kapcsolatba állítása a sértő tartalmat nem hordozó felmondással nem okoz többletsérelmet. Ugyanakkor helytállónak találta az elsőfokú bíróság döntését abban a vonatkozásban, hogy a tartozások fennállásának állítása valótlan volt és egyben sértő tartalmat is hordozott. Az elsőfokú bíróság döntésével összhangban nem találta valótlannak és sértő tartalmúnak az I.r. felperes vagyonának hiányára vonatkozó állítást, mivel azt a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanul alátámasztotta. A jogerős ítélet nem osztotta a felperesek azon álláspontját, hogy a vagyon hiányának kimutatása könyveléstechnikai hibára lenne visszavezethető. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperesek saját beadványából (elsőfokú eljárás 49. sorszámú beadvány) megállapítható, hogy a felperesek maguk is tisztában voltak a vagyonvesztéssel. Elismerték, hogy sem a tőkeemelés, sem az engedményezés nem történt meg, így azok nem vehetőek figyelembe a tényállítás cáfolata körében. Valóságos tényként a jogerős ítélet azt rögzítette, hogy az I.r. felperes valóban vagyontalanná vált, a társaság tagja nem kívánta az aktív vagyont növelni, ezért nem hajtott végre tőkeemelést, hanem kölcsönt nyújtott az I.r. felperesi társaságnak.

A II.r. felperes által sérelmezett „ígéreteit nem tartotta be” fordulatot a jogerős ítélet is úgy értékelte, hogy az nem tényközlésnek, hanem véleménynyilvánításnak minősül. Úgy ítélte meg, hogy a II.r. alperes nem határozta meg, hogy a II.r. felperes mely konkrét ígéreteit nem tartotta be, túl általános volt a megfogalmazás, így erre nézve valóságbizonyítást sem lehetett elrendelni. A vélemény érdemi tartalma az volt a jogerős ítélet megfogalmazása szerint, hogy a II.r. alperes a II.r. felperest megbízhatatlan személynek tartja, a kifejtett vélemény pedig kifejezőmódjában nem volt indokolatlanul bántó, sértő, vagy lekicsinylő, így jogsértőnek nem volt tekinthető.

A tartozás fennállásának tekintetében a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a jelen peres eljárás és a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma

előtt indult eljárás egymáshoz való viszonyát. A Gazdasági Kollégium előtti perben a jelen per I.r. alperese ott, mint a .. törvényes képviselője úgy nyilatkozott, hogy elismeri, hogy a gazdasági per alperese 5.871.708 forintot két részletben megfizetett. Megállapította az ottani perbeli adatok alapján a jogerős ítélet, hogy a .. I.r. alperes és a .. I.r. felperes közötti elszámolási vitában nincs peres eljárás folyamatban. A két per egymáshoz való viszonyát a jogerős ítélet úgy értékelte, hogy a II.r. alperes bizonytalan abban, hogy van-e követelése a jelen per I.r. felperesével szemben. Ennek következtében nincs olyan helyzet, amelyben a valóság bizonyítása ebben a körben elrendelhető lenne, mert hiányzik a II.r. alperes erre vonatkozó egyértelmű tényállítása.

A jogerős ítélet megállapította azt is, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék előtt 4.G.40.186/2011/4. sorszám alatt felvett, a jelen per II.r. alperesének képviselőjétől származó jegyzőkönyvi nyilatkozatot a törvényszék helyesen értékelte olyan módon, hogy a II.r. alperesnek a sérelmezett levél megírásakor nem állt fenn követelése a jelen per I.r. felperesével szemben. Ott ugyanis az ott eljáró alperes képviselője (aki azonos a jelen per I.r. alperesével) maga állította, hogy a tartozás ténye tekintetében tévedett. Ebből következően a jelen perben kifogásolt elektronikus levél tartalma a tartozás fennállása tekintetében nem tévyszerű, mert az I.r. alperes más perben tett saját állítása szerint az I.r. felperesnek a jelen perbeli levél megírásakor nem volt tartozása. Miután pedig az elsőfokú bíróság és ennek nyomán a másodfokú bíróság is nem alapvetően az igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján állapította meg a tartozás hiányát, hanem a jelen per I.r. alperesének a II.r. alperes képviselőjeként a párhuzamosan folyó perben tett személyes nyilatkozata alapján, ezért a jogerős ítélet úgy ítélte meg, hogy a könyvszakértői vélemény felülvizsgálatára nincs szükség. Szükségtelennek ítélte meg adott esetben új könyvszakértő bevezetését is. A jogerős ítélet alaptalannak találta a II.r. alperes azon hivatkozását, hogy az ügyben a II.r. felperes kereshetőségi joga a levél tekintetében hiányozna, tekintettel arra, hogy a levél több vonatkozásban név szerint megjelölte érintettként a II.r. felperest. Összességében tehát a jogerős ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján hagyta helyben.

A jogerős ítélet ellen a II.r. alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, majd az I.-II.r. felperések csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő.

A II.r. alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a jogerős ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását. A II.r. alperes szerint megállapítható, hogy részükről a kérdéses elektronikus levelet nem

küldték szét az egyes orvosi rendelőknek, egyébként pedig a levélben foglaltak valós tartalmúak voltak, így alkalmatlanok a jóhírnév megsértése megállapítására. A kérelemben a II.r. alperes előadta, hogy ténylegesen az I.r. felperesnek voltak tartozásai akkor is, ha a Gazdasági Kollégium előtt folyó perben a .. érvényesítette ezeket az igényeket, mint engedményes. A II.r. felperes értékelése szerint a Gazdasági Kollégium előtti perben gyakorlatilag az engedményezést utasították el és nem arról hoztak döntést, hogy a tartozás ténylegesen nem állt volna fenn. A II.r. alperes értékelése szerint az üzletrész átruházásról született szerződés egyidejűleg tartozáselismerésnek is minősül a 2.800.000 forint bérleti díj, illetve a közmű díjtartozások tekintetében.

Az I.-II.r. felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben kérték a II.r. alperes felülvizsgálati igényének elutasítását, egyben csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, amelyben kérték a jogerős ítélet megváltoztatását és az alpereseknek az eredeti kereset szerinti marasztalását. A csatlakozó felülvizsgálati kérelemben előadták, hogy a jogerős ítélet saját logikájával is ellentétes. Amennyiben ugyanis megállapítható, hogy a felpereseknek nem állt fenn tartozása a II.r. alperes irányában, akkor nem lehet a II.r. felperes részéről megszegett ígéretekről, beváltatlan kötelezettségvállalásról beszélni. Előadták azt is, hogy a II.r. alperes volt az, amely az I.r. felperes vagyoni ellehetetlenülését okozta, hírnevet sértő megállapítás a részéről az is, hogy az I.r. felperes vagyontalan cégnek minősülne. A felperesek sérelmezték a megítélt nem vagyoni kártérítés nagyságát is. Előadták, hogy az alperesek magatartásukkal tönkretették az I.r. felperesi gazdasági társaságot, illetve teljességgel ellehetetlenítették a II.r. felperes orvosi tevékenységét Nagykanizsán. Ő még a várost is kénytelen volt elhagyni a kialakult megalázó helyzetben. Ehhez képest a megítélt 300.000 - 300.000 forint indokolatlanul súlyosan alacsony összegnek minősül, az eredetileg igényelt 5.000.000 - 5.000.000 forint áll arányban az okozott kárral.

Az alperesek a csatlakozó felülvizsgálati kérelemre joghatályos nyilatkozatot nem tettek, az I.r. alperes jogi képviselő közreműködése nélkül terjesztett elő személyes nyilatkozatot, ez azonban a kötelező jogi képviselőre figyelemmel hatálytalannak minősül.

A II.r. alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, az I.-II.r. felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelme kisebb részben alapos az alábbiak szerint.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő

jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki másról azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel. Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) által eredetileg a sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott kollégiumi állásfoglalásainak legfőbb vizsgálati szempontjait. Ennek megfelelően a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja értelmében a kifogásolt közleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot jogsértés megállapítására. A III. pont értelmében véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet jogsértés megállapításának alapja. Következésképpen a bírói gyakorlat abban is, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva eleve nem alkalmas bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére vagy véleményezésére.

A Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. Az állandó bírói gyakorlat szerint a felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH 1999.44. jogeset, BH 2013.119. jogeset).

A Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A 84. § (1) bekezdésének e) pontja szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. A 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. A (4) bekezdés

szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonaiban beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A Ptk. 348. § (1) bekezdése értelmében, ha alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, a jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában a károsulttal szemben a munkáltató felelős.

A Kúria szerint a jogerős ítélet csak részben rendelkezett helytállón az I.r. alperes felelősségét illetően. A személyiségi jogi felelősség általános szabályából következik (Ptk. 75. §), hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ez a kötelezettség tehát kiterjed az I.r. alperesre is. A Kúria gyakorlata következetes abban, hogy amennyiben egy jogi személyiségű gazdasági társaság törvényes képviselője tesz nyilatkozatot és abban személyiségi jogot sértő megállapítás szerepel, a személyiségi jog megsértése objektív szankciónak [Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-d) pont] az ő esetében is érvényesülnie kell. Ettől eltérő a jogi helyzet a kártérítési felelősség vonatkozásában, mert itt érvényesül a Ptk. 348. § (1) bekezdésének korábban ismertetett szabálya.

A jogerős ítélet a jogsértés megállapításának vizsgálatánál mérlegelést alkalmazott. A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet mérlegelése során jogszabálysértés nélkül, okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni abban a körben, hogy a szerződés felmondásakor az I.r. felperesnek ténylegesen tartozásai álltak volna fenn akár a bérleti díj, akár a közműdíjak vonatkozásában. A beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény ezen állítás valóságtartalmát nem támasztotta alá, sőt azzal ellentétes megállapítást tartalmazott. Ugyancsak nem támasztották alá a tartozás tényét a párhuzamosan folyó gazdasági perben keletkezett adatok, határozatok és az I.r. alperes által más cég (..) nevében ott tett nyilatkozatok sem. A tartozások fennállása vonatkozásában tett megalapozatlan állítások egyben sértő tartalmat is hordoztak, ezért a jogerős ítélet helytállón állapította meg a jóhírnévsértést ebben a vonatkozásban. A korábbiak alapján a Kúria ugyanakkor azt is megállapította, hogy a jóhírnévsértésért az I.r. alperes is felelősséggel tartozik, ezért ebben a körben a jogerős ítéletet a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

A Kúria álláspontja szerint az alperesek azt sem tudták bizonyítani, hogy a II.r. felperes nem tett volna eleget azon kötelezettségeinek, amelyet a II.r. alperes 50 %-os tulajdoni hányadának átadásakor vállalt a felhalmozott tartozások kiegyenlítésére, tekintettel arra is, hogy az I.r. alperes egy másik gazdasági társaság képviselőjeként a Gazdasági Kollégium

előtt folyamatban lévő perben úgy nyilatkozott, hogy ezeket a tartozásokat kiegyenlítették. Az alperesek nem tudták bizonyítani azt, hogy ezen tartozások fennállását arra hivatott szerv, bíróság később megállapította volna, a szakértő sem talált erre vonatkozó adatot. Ehhez képest a jogerős ítélet ebben a tekintetben is okszerű mérlegeléssel, jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy ezen állítás nem valós tartalmú és sérti a II.r. felperes jóhírnevét. A Kúria korábban ismertetett álláspontjánál fogva, ezen kijelentés valótlanágáért az I.r. alperest is felelősség terheli, ezért a jogsértés tényét részéről is megállapította a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdésének alkalmazásával.

A jogerős ítélet által elutasított kereseti kérelmek vonatkozásában a Kúria egyetértett a jogerős ítélet mérlegelésével. Az I.r. felperes vagyontalanságára vonatkozó utalás a szakértői véleményre is figyelemmel nem tekinthető okszerűtlen megállapításnak. A szakértő arra a következtetésre jutott, hogy szövevényes gazdasági kapcsolatokra, illetve különböző tranzakciókra figyelemmel az I.r. felperes pontos ingó vagyona nem volt megállapítható, az I.r. felperes működése súlyosan veszteséges volt, a logika szabályaival nem volt ellentétes a vagyontalanságra vonatkozó megállapítás. Az a megállapítás pedig, hogy a II.r. felperes az ígéreteit be nem tartó személy, a Kúria szerint is a véleményalkotás körébe tartozik és mivel kifejezőmódjában nem tekinthető indokolatlanul bántó, sértő, megalázó tételnek, egyben nem lépte túl a véleménynyilvánítás alkotmányosan megengedett kereteit sem, így ezen kereseti kérelmeket a jogerős ítélet megalapozottan utasította el.

Ilyen körülmények között a Kúria az I.r. alperes objektív felelősségét a jogerős ítélet által megállapított jogsértésekért a Pp. 275. § (4) bekezdés alkalmazásával a jogerős ítélet megváltoztatása mellett, a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította és a b) pont alapján az I.r. alperest is eltiltotta a megállapított jogsértések vonatkozásában a további jogsértéstől. Egyebekben a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Kúria nem látott alapot a megítélt nem vagyoni kártérítés összegének felemelésére. A Kúria szerint sem bizonyított az, hogy a perbeli levél megfogalmazásai és az I.r. felperes üzleti ellehetetlenülése között közvetlen okozati összefüggés állna fenn. A II.r. felperes személyes sorsának alakulása és a perbeli levél tartalma között észlelt a Kúria közvetlen okozati összefüggést. Az I.r. felperes negatív gazdasági helyzetét, illetve a II.r. felperes személyének megítélését a per adatai szerint számos egyéb (folyamatosan rossz anyagi helyzet, illetve büntetőügyben indult nyomozás, illetve álláspályázat sikertelensége) körülmények határozta meg. Mindezekre figyelemmel hátrányként érdemben az volt értékelhető a felperesek oldalán, hogy a II.r. felperes az I.r. felperes képviselőjeként is

a levél miatt magyarázkodásokra kényszerült mások előtt. A jogerős ítélet által megállapított 300.000 - 300.000 forintos nem vagyoni kártérítés a bírói gyakorlatnak megfelelő összegű, ilyen nagyságrendű hátrány megállapítása esetén. Az állandó bírói gyakorlat szerint az összeg megállapításánál figyelemmel kell lenni a jogsértés tárgyi súlyára, a tényleges következményekre, illetve az összecszerűség tekintetében kialakult bírói gyakorlatra. A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet által mérlegeléssel megállapított összeg megfelelt ezen követelményeknek, így annak megváltoztatására (csökkentésére vagy felemelésére) a Kúria nem látott lehetőséget.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viseléséről a pernyertesség, pervesztesség arányának figyelembevételével a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott a bíróság. A felülvizsgálati pertárgyérték a felperesek esetében 9.400.000 forint, a II.r. alperes esetében 700.000 forint volt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján. A felperesi csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán az I.-II.r. felperesek kismértékben pernyertesek lettek, ez azonban érdemben nem változtatta meg a pernyertesség, pervesztesség arányát. Az összes körülmény mérlegelésével a Kúria úgy határozott, hogy a peres felek a felülvizsgálattal járó felülvizsgálati eljárási költségeiket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján maguk viselik.

Budapest, 2014. június 4.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő